

GÜMNAASIUMI MUUSIKA ÕPPEPROTSESS

SISSEJUHATUS

Muusika õpetamisega gümnaasiumiastmes taotletakse tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamist ning tunde- ja mõttemaailma rikastamist. Oluline on individuaalsete oskuste arendamine, isikupärase mõtlemise süvendamine ning õpilaste sotsiaalsete oskuste ja digipädevuste rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades mitmekesiseid õppevorme ning -meetodeid.

Olulisel kohal on **musitseerimine**: õpilase isikliku suhte teadvustamine ja süvendamine muusikaga – laulmise ja pillimänguga, omaloominguliste katsetuste julgustamine ning toetamine põhikoolis omandatud muusikalist kirjaoskust rakendades. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt (ühislaul), rakendatakse põhikoolis õpitud pillimänguoskusi (Orffi instrumentarium, plokkflööt, 6-keelne väikekannel, akustiline kitarr) ning avardatakse musitseerimisvõimalusi nii individuaalselt kui ka erinevates pillikoosseisudes. Muusikalise omaloomingu puhul innustatakse õpilasi loomingulisi ideid ellu viies kasutama nii traditsioonilisi kui ka erinevaid multimeedia vahendeid. Musitseerides toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket, tähtsustatakse ning teadvustatakse ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni alustala.

Muusikalugu ja muusika kuulamine moodustavad ühtse terviku. Tutvustatakse eri ajastute väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning arutletakse nende üle. Erinevate ajastute muusika kuulamise kaudu kujundatakse teadlikku ja kriitiliselt mõtlevat muusikakuulajat ning kontserdikülastajat.

Muusikaloos ja muusika kuulamisel tähtsustub oma arvamuse väljendamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes teadmistele ja muusika oskussõnavarale. Silmaringi ja teadmiste avardamiseks käiakse kontsertidel, muusikaetendustel ja **õppekäikudel**, mida võimalusel seostatakse kursuse teemadega.

Õppetöö osana arvestatakse **õpilase aktiivset osalemist** kooli muusikaüritustel nii esineja kui korraldajana, samuti kooli esindamist ainevõistlustel- ja konkurssidel.

Erakordse võimaluse õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse arendamiseks, eneseteostamiseks ning oma oskuste, võimete ja teadmiste rakendamiseks muusikas annab **õpilasuurimuse või praktilise töö** läbiviimine.

Õppetegevust kavandades ja korraldades lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest. Lõiming teiste õppeainetega sisaldub muusika aines loomuliku komponendina, sest muusika ainesisus peegelduvad eri ajastute ja kultuuride inimtegevuse valdkondade mitmed mõjutegurid.

Üldpädevuste kujundamine

Muusika ainevaldkonnas kujundatavate pädevuste abil arendatakse õpilastes nii teadmisi, oskusi, väärtushinnanguid kui ka käitumist. Kandev roll on õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamiseoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Oluline on kooli ja kodu koostöö.

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Muusika õppeaines on rõhuasetus õppija identiteedi kujundamisel, mis toetub ühisele kultuuripärandile. Muusikalistes tegevustes väärtustatakse isikupäraseid loovaid lahendusi ning kultuurilist ja sotsiaalset mitmekesisust. Käsitlevate teemade, analüüsivade muusikateoste ja -sündmuste kaudu toetatakse eetiliste ning esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama muusikat eneseväljenduse vahendina ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse. Kultuuri- ja väärtuspädevust kujundavad eeskätt ühislaulmine, koorilaul ja osalemine laulupidudel. Muusika kuulamine ning õppekäigud kultuuriloolistesse paikadesse, kontsertidele ja muusikaetendustele aitavad samuti kaasa kultuuri- ja väärtuspädevuse kujunemisele.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Ühismuusitseerimine, loovtööd, arutlused ja esitlused, uurimuslikud ja praktilised rühmatööd ning erinevates õppeprojektides osalemine kujundavad koostöövalmidust ning väärtustavad üksteise toetamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Muusikateoste üle arutledes harjutakse oma seisukohti kaitsma ning teiste arvamustest lugu pidama. Sotsiaalset pädevust kujundatakse kõigi muusikaliste tegevuste kaudu.

Enesemääratluspädevus

Loovülesannete täitmisel saadav pidev tagasiside ja eneseanalüüs aitavad õppida tundma oma huve ja võimeid ning kujundada positiivset enesehinnangut. Kultuuri- ja sotsiaalteemade käsitlemine (külalastatud kontserdid, muusikaetendused, muusikapalade ainek ja sõnumid jne) aitab kujundada personaalset, sotsiaalset ja kultuurilist identiteeti. Enesemääratluspädevuse eesmärgiks on integreerida noori nüüdisühiskonda ning toetada nende identiteedi väljendamist loomingu. Selle kujunemist toetavad ka esinemised kooliüritustel, osavõtt muusikaolümpiaadidest ja -konkurssidest.

Õpipädevus

Muusikas kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu, mis võimaldab õpilastel teadvustada ning kasutada oma õpistiili. Nii individuaalselt kui ka rühmas lahendatavad uurimis- ja probleemülesanded eeldavad info hankimist, selle analüüsimist ja tõlgendamist ning õpitu kasutamist uudsetes situatsioonides. Muusikas saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada. Pidev tagasiside kaaslaste ning õpetaja poolt ning eneseanalüüs aitavad järjest suurendada õpilase rolli oma õpitegevuse juhtijana.

Suhtluspädevus

Muusikas on olulisel kohal muusikateostest, -stiilidest, -ajastutest jms kõnelemine, kasutades nii korrektset emakeelt kui ka muusika-alast terminoloogiat. Oma tööde esitlemine ning aruteludes erinevate seisukohtade võrdlemine ja kaitsmine toetavad väljendusoskuse kujunemist ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Muusikateemaliste referatiivsete ning loov- ja rühmatööde koostamine eeldab teabetekstide mõistmist ning mitmesuguste info esitamise viiside kasutamist (tekst, joonis, skeem, tabel, graafik vm). Tutvutakse muusika kui kommunikatsioonivahenditega, õppides tundma muusika mitteverbaalset keelt ning „tõlkides“ sõnumeid ühest keelest teise. Suhtluspädevuse kujunemisele aitab kaasa aktiivne osalemine kooli-, kodukoha ja üleriigilistes koorides, ansamblites ning orkestrites.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus

Muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse analüüsima kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Muusikas õpitakse kasutama tehnoloogia vahendeid loovülesannete lahendamisel (nt pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine). Loometegevuses õpitakse kasutama uudseid lahendusi, mõistma teaduse ning tehnoloogia rolli muusikatehnika arengus.

Ettevõtlikkuspädevus

Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad muusikas üksi- ja rühmatöö, uurimis- ja probleemülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Muusika aines on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktilise loovtegevuse (näiteks bänd, playbox, omalooming-muusikaline liikumine, dramatiseering, muusika kuulamine jne) kaudu katsetatakse erinevaid ideede väljendamise ja esitlemise võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, valides leidlikult sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust plaanima, vastutama tööde lõpuni tegemise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Digipädevus

Muusikaõppes kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks, muusika loomiseks ja esitamiseks. Kogutud infot kasutatakse loovprotsessis eesmärgipäraselt. Loominguga tegelemiseks osatakse valida ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õppimises ja digitaalse sisu loomisel ning säilitamisel kasutatakse erinevaid audiovisuaalseid ning muid multimeediumi vahendeid ja rakendusi. Oma loomingu jagamisel ning teiste loomingu kasutamisel järgitakse digikeskkonnas intellektuaalse omandiga kaasnevaid õigusi ning kohustusi. Ollakse teadlik digivahendite kasutamisega kaasneva võimalikest terviseriskidest. Loomingu jagamisel internetis tegutsetakse vastutustundlikult.

Ainemaht gümnaasiumis: 3 kursust. Üks kursus – 35 tundi, kokku 105 tundi.

Lisamaterjali tingmärgid:

Lugemine

Vaatamine

Kuulamine

- *Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis.* Päts, Riho (2010) Koolibri
- *Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid (2014).* Koostanud Kristi Kiilu, Anu Sepp. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

MUSITSEERIMINE

ÕPITULEMUSED:

gümnaasiumi lõpetanud õpilane
rakendab oma muusikalisi võimeid, -teadmisi ning -oskusi

- laulmises,
- pillimängus,
- omaloomingus.

ÕPIKESKKONNA VAJADUS:

- pind muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks ja liikumiseks;
- fono- ja videoteek (CD, DVD, VHS), DATA-projektor;
- naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus HIFI;
- noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel;
- internetiühenduse ja helikaardiga arvuti ning noodistusprogramm ja MIDI salvestusprogramm;
- Orffi instrumentarium (rütmi- ja plaatpillid), plokkflöödid või väikekanded, akustilised kitarrid.

Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale

	Lõiming
<p>Musitseerimisega arendatakse õpilase eneseväljendamise oskust. Eesmärgiks on mõista muusika rolli kultuuris - väärtustada ühislaulmise, kooriliikumise ning laulupidude traditsiooni sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduse tähendust.</p> <p>Laulmine ja pillimäng on olulised muusikaloo illustreerimiseks, teisalt võivad need olla ka iseseisvad tegevused muusikaõppes. Laulmisega arendame õpilaste vokaalseid võimeid ja laulude tekstide analüüsimisega kriitlist mõtlemist ning rikastame tundeelu.</p> <p>Musitseerimisel kasutatakse kõiki põhikoolis omandatud teadmisi, sh muusikalist kirjaoskust. Rakendatakse muusikakoolis või individuaalselt pilli õppinud õpilasi.</p> <p>Musitseerimisel on soovitatav rakendada aktiivõppe meetodeid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, demonstratsioon jt).</p> <p>Sarnaselt põhikoolile kasutatakse Carl Orffi- ja Jaques-Dalcroze'i pedagoogikat - kaasmängud, <i>ostinatod</i>, meloodilis-rütmilised improvisatsioonid, muusikaline liikumine jm.</p> <p> LAULMINE</p> <ol style="list-style-type: none"> Niina Esko, Taavi Esko. 2010. Laulmine ja hääle kujundamine klassitunnis ning koorilaulus. <p>PILLIMÄNG, OMALOOMING JA MUUSIKALINE LIIKUMINE</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Muusikaõpetuse didaktika. Valik artikleid.</i> Koost. Kristi Kiilu, Anu Sepp. 2014: <ul style="list-style-type: none"> Plokkflööt üldhariduskooli muusikaõpetuses. Anne Ermast Omaloomingu ja improvisatsiooni võimalustest muusikatunnis. Kadi Härma Orffi pedagoogika. Monika Pullerits É.Jaques-Dalcroze'i rütmika ja pedagoogilised põhimõtted. Kaja Kaus S. Suzuki pilliõppe metoodika. Karmen Kääramees 	<p>BIOLOOGIA</p> <p>Hääle tekitamine, hääle- ja kuulmisorganid, häälehoid, kuulmine.</p> <p>Säästev eluviis, taaskasutus (nt rütmipillide valmistamine)</p> <p>MATEMAATIKA</p> <p>Loogiline mõtlemine, taktimõõt, helipikkused, relatiivne ja absoluutne noodisüsteem.</p> <p>KEHALINE KASVATUS</p> <p>Hingamine, kehahoid, rüht, koordinatsioon, rütm ja muusikaline ja tantsuline liikumine.</p> <p> Standardtantsud ja ladina tantsud. Silvia Purje, Tanel Keres</p> <p>EESTI KEEL JA KIRJANDUS</p> <p>Regilaulu käsitlemisest. Celia Roose 2011</p> <p>INIMESEÕPETUS</p>

1. [Pillimängust muusikatunnis](#). Liivi Urbel, 2010
2. [Väikekandle mänguvõtete õpetamine klassitunnis](#). Pille Karras, 2011
3. [Viisikannel](#). Vaido Petsner
4. [Plokkflöödiõpetus](#). Ly Tammerik
5. [Loovus gümnaasiumiastmes](#). Kadi Härma, 2010
6. [Loovus muusikatunnis](#). Tauno Aints, 2011

Orffi pedagoogika näiteid:

1) Kompositsiooni esitamine kehapillil

[San Francisco School Orff Ensemble](#)

[Hand Clap Skit](#)

[Classroom Stomp](#)

2) Kehapilli rakendamine vahelduvas taktimõõdus: [Belmont Take Five](#)

3) STOMP-videod (YouTube)

IT VARAMU

1. Noodikirjaprogramm [Noteflight](#) ja [Noteflighti juhend](#). Aet Mikli, 2016
2. Noodikirjaprogramm [Muscore](#) ja juhend ["Vabavaralised noodigraafikaprogrammid"](#)
Annemari Sarri, 2013
3. [Helisalvestusprogramm Audacity juhend](#). Mario Metshein, 2012
4. [GarageBand programmiga heliklippide koostamin](#). Aimar Lints, 2012
5. [Virtuaalklaver](#)
6. [Online metronoom](#)
7. Materjal [Solfedžo õppimiseks](#) ja õpetamiseks. Lauri Kõlamets, 2011
8. [Musictheory](#) - online solfedžo treening. 2000-2016
9. [Meludia](#) - rakendus muusikalise kuulmise ja kirjaoskuse arendamiseks.
10. [MatchMySound](#). Kristo Käo, Margus Niitsoo automaatne tagasiside süsteem pillimängu ja solfedžo õpetamiseks, 2011
11. H. Elleri nimelise Tartu Muusikakooli [e-õppematerjalide kogu](#)
12. [Rakendusi muusikatundide mitmekesistamiseks](#). Maiga Hallap

[Erinevate meelesüsteemide käsitlemine muusikaõpetuses](#). Merike Kuivits, Tuuli Jukk 2011

Hindamine

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele ning stimuleerib ja motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Õpitulemusi hinnatakse küll numbriliste hinnetega, kuid loovülesannete puhul ning musitseerimisel kasutatakse eelkõige suulist hinnangut. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega.

Õpilane peab teadma:

- mida ja millal hinnatakse,
- missuguseid hindamisvahendeid kasutatakse (numbrid, tähed, suuline või kirjalik hinnang),
- millised on hindamise kriteeriumid.

Musitseerimisel (laulmine, pillimäng, omalooming) hinnatakse:

- aktiivset osavõttu ühislaulmisest, pillimängust ja erinevatest loovtegevustest,
- muusikalise kirjaoskuse ja oskussõnade mõistmist ning rakendamist musitseerimisel,
- osalemist koolikooris, instrumentaalansambelis või -orkestris, esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel, võistlustel, muusikaolümpiaadil, laulupäevadel ja laulupeol arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

Arvestatakse õpilaste individuaalseid vokaalseid võimeid ning oskusi, positiivseid arenguid hinnatakse kohe suulise tagasiside kaudu.

Õpetaja tutvustab õpilastele iga kursuse alguses õppesisu ja õppetegevuste hindamise juhendit. Võimalusel kaasatakse õpilased hindamise ja hindamisjuhendi loomise protsessi (eneseanalüüs ja -hindamine, kaaslastele tagasiside andmine rühmatöös jm).

MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU

ÕPITULEMUSED

Õpilane:

- on omandanud ülevaate erinevate ajastute üldkultuurilisest taustast ja oskab luua seoseid nende ajastute muusikakultuuriga;
- teab kuulatud muusikanäidete põhjal erinevate ajastute põhilisi tunnusoone, olulisemaid žanreid ja vorme ning oskab neid omavahel võrrelda.

ÕPIKESKKONNA VAJADUS

Muusikakeskus, DVD-mängija, CD-d, DVD-d, internetiühendusega arvuti, data-projektor, Orffi pillid (rütmi- ja plaatpillid), väikekandled, plokkflöödid, kitarrid, klaver, (süntesaator), heliloojate portreed, pillide pildid.

Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale

Muusika kuulamine, muusikalugu ja õppekäigud moodustavad õppeprotsessis terviku. Tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse argumenteeritud põhjendamine ning väljendamine nii suuliselt kui kirjalikult.

Arutletakse muusikasündmuste, muusikateoste, ajastute tunnuste ning eripärade üle, kasutades muusikalist oskussõnavara ning omandatud teadmisi.

Muusikaloo käsitlemisel keskendutakse ajastu ja žanri iseloomulikutele tunnustele, mis võimaldab luua seoseid kirjanduse, ajaloo ning kunstiga.

Osade muusikalugu illustreerivate teostega tutvutakse musitseerimise teel.

Muusika kuulamiseks valitakse kvaliteetne esitus. Lühidalt tutvustatakse heliloojat ning esitajat. Helilooja elulugu tutvustatakse juhul, kui see on vajalik käsitletava teose mõistmiseks. Järgitakse autorikaitse nõudeid.

Õppeprotsessis rakendatakse **aktiivõppe meetodeid**: rühmatööd, „kõitev“ loeng koos aruteluga, õpilaste ettekanded ja uurimistööd, ajurünnak, diskussioonivõrk, TTS-tabel, mõistekaart, Venni diagramm, võtmesõnad, õppimispäevikud, küsimuste esitamine, segipaisatud laused, juhitud lugemine, autoritool, *cinquain*, kuupide kasutamine, debatt, T-tabel, siksak, ümarlaud jt.

Anu Sepp. [Aktiivõppe rakendamise võimalusi muusikaõpetuses](#), 2011.

Kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, arvestades õpilaste individuaalsust. Suunatakse õpilase kujunemist aktiivseks ja iseseisvaks õppijaks, kes väärtustab koostööd ning arvestab kaaslastega.

Silmaringi ja teadmiste avardamiseks külastatakse kontserte, muusikaetendusi ning viiakse läbi õppekäike, mida võimalusel seostatakse kursuse teemadega.

Kasutatakse infotehnoloogia vahendeid ja keskkondi: info otsimine ja hindamine, suhtlemine (sh koostöö) digikeskkondades, uue sisu loomine ja probleemile lahenduse leidmine.

1. Toomas Siitan, 2011. [Muusikaloo käsitlemisest gümnaasiumiastmes](#)
2. Inge Raudsepp, Jaanus Kann, 2011. [Üldalused, rõhuasetused ja muutused aine õpetamisel.](#)
3. Anu Kõlar, 2015. Sirp. [Missioon juhtida tähelepanu püsiväärtuslikule: Muusikaloo ainek, õpetamisest ja õpilastest, aga eelkõige õpetajast.](#)
4. Anneli Porri, Kerri Kotta. 2011. [Sissejuhatus kunsti- ja muusikateooriasse](#)
5. Timo Steiner, 2011. [Sotsiaalselt helisev tolerantsus](#)
6. Anneli Ivaste, 2015. Sirp. Konverentsimõtteid teemal [Kuidas õpetada noori muusikat kuulama](#)
7. Ene Üleoja, 2015. [Kirikumuusika või muusika kirikus](#)
8. Eesti muusika ajaloo andmebaas kuulamisnäidetega. [Eesti muusikalugu. Multimeedia-leksikon, 2004](#)
9. [Eesti muusika infokeskus](#)
10. Mõeldes muusikast. *Sissevaateid muusikateadusesse*. Toimetajad Jaan Ross ja Kaire Maimets. Varrak. Tallinn, 2004.
11. Aili Lunter. [Õpilaste uurimistööst gümnaasiumis](#)
12. [Ajakiri Muusika](#)
13. [Eesti Kontserdi ajakiri Aplaus](#)
14. [Eesti Kontsert](#)
15. Õppematerjalide andmebaas [Taskutark](#)
16. Tiina Treibold, 2010. [Kultusinimesed ja meediamull](#)
17. Eesti Muusikaõpetajate Liit - [Muusikaharidus meedias](#)

Einar Laigna ERR saatesari muusika kuulamisest, mõistmisest, tähendusest [Mõttehelin 2015](#),

1. Valik dokumentaalfilme heliloojatest [Orpheus Complex](#). Gavin Dixon, 2014
2. [Illustreeritud muusikalugu kaugete aegade muusikast tänapäevani](#)
3. Ajaloo raskus: [Sõja ja totalitarismi kogemus](#)

I kursus. Uusaegse helikeele kujunemine

Kursuse lisamaterjalid

Lõiming

MUUSIKA TEKE JA OLEMUS

Muusika teke ja olemus. Muusika roll vanadel kultuurrahvastel (Hiina, India, Vana-Kreeka). Muusika väljendusvahendid. Helilooja ning tema kaasaeg.

Õhtumaade muusikalugu I. Toomas Siitan, 1998

[Õhtumaade muusikalugu](#). Liina Vainumetsa, 2013

Vana-Kreeka müüdid. Richard P. Martin, 2007

Aktiikmütoloogia. Edith Hamilton, 1975

Kunstikultuuri ajalugu 10. klassile. Jaak Kangilaski, 2003.

Üldajalugu gümnaasiumile. Lauri Vahtre, Mart Laar, 2013

AJALUGU

Erinevate ajalooperioodide peegeldused muusikakultuuris, oluliste ajaloosündmuste kajastumine muusikateoste teemana; muusika ajaloo mõjutajana; informatsiooni tõlgendamine

ÜHISKONNAÕPETUS

Kultuur ühiskonnaelu valdkonna, rahvusliku identiteedi kandja ja kujundajana, ühiskonna jätkusuutlikkuse tagaja; muusika funktsioon ühiskonnas erinevatel epohhidel;

	 <p>Ajaloo õppevara: Vana-Kreeka</p>	<p>mitmekultuurilisus, religioosse mitmekesisuse avaldumine ja mõjud muusikas; intellektuaalse omandi kaitse.</p>
<p>KESKAEG</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust, muusika väljendusvahendid. Gregooriuse laul, missa, mitmehäälsuse kujunemine, noodikirja kujunemine, rüütlikultuur.</p>	 <p>Õhtumaade muusikalugu I. Toomas Siitan, 1998</p> <p>Muusikaõpetus gümnaasiumile (1. osa) Tööraamat (GTR) Anu <u>Sepp</u>, Toomas <u>Siitan</u>, 2008</p> <p>Õhtumaade muusikalugu. Liina Vainumetsa, 2013</p> <p>Keskaja ja vararenessansi kirjanduse antoloogia. Koost. Villem Altoa, 1962</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 10. klassile. Jaak Kangilaski, 2003</p> <p>Üldajalugu gümnaasiumile. Lauri Vahtre, Mart Laar. 2013</p> <p>Keskaegne linnakultuur (video+tööleht) Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetuse Õpetajate Selts</p>	<p>EESTI KEEL</p> <p>Sõnavara rikastamine, korrektse eesti keele kasutamine kõnes ja kirjas; sõnaraamatute, käsiraamatute ja interneti kasutamine praktilises tekstiloomes;</p> <p>eesti keel ja rahvuslik muusika identiteedi osana, murdekeeled ja pärimusmuusika;</p> <p>tekstide lugemine, analüüsimine, loov ja kriitiline mõtlemine; tekst kui mõjutusvahend – meedia;</p> <p>materjali kogumine, süstematiseerimine, arutlev kirjutamine, allikate refereerimine ja tsiteerimine, viitamine, loomevargus e plagiaat (referaatide, esseede, kokkuvõtete, arvamustekstide koostamine).</p>

	Kultuurilugu. Aare Laanemäe, 2003	KIRJANDUS
<p>RENESSANSS</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid.</p> <p>Polüfoonilise muusika areng, ilmalik laul ja seltskonnamuusika, instrumentaalmuusika, reformatsioon ja muutused kirikumuusikas.</p>	 <p>Õhtumaade muusikalugu I. Toomas Siitan, 1998</p> <p>Muusikaõpetus gümnaasiumile (1. osa) Tööraamat (GTR) Anu <u>Sepp</u>, Toomas <u>Siitan</u>, 2008</p> <p>Õhtumaade muusikalugu. Liina Vainumetsa, 2013</p> <p>Üldajalugu gümnaasiumile. Lauri Vahtre, Mart Laar, 2013</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 10. klassile. Jaak Kangilaski, 2003</p> <p>Kunstiajalugu - renessanss</p> <p>Kirjanduse õpik gümnaasiumile. 17.-19. sajand; Katrin Kalamees; 2009; AVITA</p> <p>Renessansi kirjanduse antoloogia. Villem Altoa 1984</p> <p>Uue maailmapildi kujunemine. Uusaja teemakäsitlusi</p> <p>Kultuurilugu. Aare Laanemäe 2003</p>	<p>Kultuurilooline taust, folkloorne pärand ja selle kasutamine autoriloomingus, erinevate ajastute kirjandusteoste süžeede kasutamine muusikateostes;</p> <p>kompositsioon kirjandus- ja muusikateoses, luuletekstid ja laulud, luule ja rütm</p> <p>KUNST</p> <p>Muusika ja kunsti arenguloo seosed; teos, autor, loomeprotsess, tõlgendamine.</p> <p>MATEMAATIKA</p> <p>Loogiliste seoste leidmine muusika ja teiste ainevaldkondade vahel; etteantud probleemile sobivaima lahenduskäigu leidmine (muusikalised loovülesanded)</p> <p>BIOLOOGIA</p>

<p>BAROKK</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid.</p> <p>Õukonnamuusika, ooper, oratoorium, passioon, kontsert, prelüüd ja fuuga.</p> <p>Žanre tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Händel, Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi.</p>	 <p>Õhtumaade muusikalugu I. Toomas Siitan 1998</p> <p>Muusikaõpetus gümnaasiumile (1. osa) Tööraamat (GTR) Anu <u>Sepp</u>, Toomas <u>Siitan</u> 2008</p> <p>Õhtumaade muusikalugu. Liina Vainumetsa 2013</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 11. klassile. Jaak Kangilaski, 2010.</p> <p>Üldajalugu gümnaasiumile. Lauri Vahtre, Mart Laar. 2013</p> <p>Maailmakirjanduse õpik gümnaasiumile. 17.-19. sajand; Katrin Kalamees; 2009;</p> <p>Kultuurilugu. Aare Laanemäe 2003</p>	<p>Vaimne ja füüsiline keskkond kui tervik; elusa ja eluta looduse kajastamine muusikateostes; muusika teraapiline mõju</p> <p>GEOGRAAFIA</p> <p>Riikide asukohad maailmakaardil, globaliseerumise mõjud maailma eri regioonides.</p> <p>FÜÜSIKA</p> <p>Heli omadused; muusikaline heli kui füüsikaline nähtus.</p> <p>VÕÕRKEELED</p> <p>Erinevate võõrkeelsete tekstide kasutamine muusikateostes; võõrkeelse teabe leidmine ja kasutamine.</p>
<p>KLASSITSISM</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid.</p> <p>Sonaaditsükkel, keelpillikvartett, sümfoonia, instrumentaalkontsert, reekviem, klassikaline sümfooniaorkester, ooperi areng.</p>	 <p>Õhtumaade muusikalugu I. Toomas Siitan 1998</p> <p>Muusikaõpetus gümnaasiumile (1. osa) Tööraamat (GTR) Anu <u>Sepp</u>, Toomas <u>Siitan</u> 2008</p> <p>Õhtumaade muusikalugu. Liina Vainumetsa 2013</p>	<p>EESTI KEEL JA KIRJANDUS</p> <p>Kirjakeel ja kõnekeel; <i>netikeel</i> Kirjakeel ja kõnekeel, Tiit Hennoste, 2012.</p> <p>Eesti netikeele olulisi jooni. Praktiline analüüs Tiit Hennoste, 2012.</p>

<p>Žanre tutvustatakse muusika kuulamise kaudu valikuliselt järgmiste heliloojate loomingust: Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven.</p>	<p>Kunstikultuuri ajalugu 11. klassile. Jaak Kangilaski, 2010.</p> <p>Üldajalugu gümnaasiumile. Lauri Vahtre, Mart Laar. 2013</p> <p>Maailmakirjanduse õpik gümnaasiumile. 17.-19. sajand; Katrin Kalamees; 2009; AVITA</p> <p>Kultuurilugu. Aare Laanemäe 2003</p>	<p>Referaatide koostamine Refereerimine ja referaadile esitatavad nõuded Kersti Lepajõe, 2012</p> <p>Meediatekstide kriitiline lugemine ja analüüs Kadri Ugur, 2012</p>
<h2>II KURSUS. Rahvuslikkus muusikas</h2>	<h3>Kursuse lisamaterjalid</h3>	
<p>ROMANTISM</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust, muusika väljendusvahendid.</p> <p>Soololaul (Franz Schubert, Robert Schumann), instrumentaalsed väikevormid (Fryderyk Chopin, Nicolo Paganini), programmiline muusika (Hector Berlioz, Ferenc Liszt), sümfooniline poem (Ferenc Liszt, Richard Strauss), lavamuusika: ooper (Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Pjotr Tšaikovski, Modest Mussorgski, Gioacchino Rossini, Giacomo Puccini, Carl Maria von Weber, George Bizet), ballett (Pjotr Tšaikovski), operett (Johann Strauss).</p> <p>Rahvuslike koolkondade teke (Edvard Grieg, Jean Sibelius, Bedřich Smetana, Antonin Dvořak). Hilisromantism (Richard Strauss, Gustav Mahler).</p>	 <p>Taskutark II kursuse teemad loengutena</p> <p>Muusikaõpetus gümnaasiumile (2. osa) Tööraamat (GTR) Anu Sepp. 2012</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 12. klassile. Jaak Kangilaski, 2010.</p> <p>Maailmakirjanduse õpik gümnaasiumile. 17.-19. sajand; Katrin Kalamees; 2009; AVITA</p> <p>Romantism - Kunstiajalugu</p>	

<p>EESTI PROFESSIONAALSE MUUSIKAKULTUURI KUJUNEMINE</p> <p>Eesti pärimusmuusika (teoreetiliste teadmiste omandamine praktilise tegevuse kaudu: regilaulu tunnused, uuem rahvalaul, rahvatantsud ja -mängud, rahvapillid, improvisatsioon).</p> <p>Muusikaelu Eestimaal enne rahvuslikku ärkamisaega. Laulupidude traditsiooni kujunemine.</p> <p>Esimesed eestlastest heliloojad ja professionaalse koolitusega muusikud (Aleksander Kunileid, Friedrich Saebelmann, Karl August Hermann, Miina Härma, Konstantin Türnpu, Mihkel Lüdig), esimesed sümfoonilised ja vokaal-sümfoonilised suurteosed eesti muusikas (Rudolf Tobias, Cyrillus Kreek, Artur Kapp, Eduard Tubin).</p> <p>Rahvusliku helikeele kujunemine koorimuusikas (Mart Saar, Cyrillus Kreek), instrumentaalmuusikas (Heino Eller, Eduard Tubin), lavamuusikas (Evald Aav, Eduard Tubin).</p>	<p> Muusikaõpetus gümnaasiumile (2. osa) Tööraamat (GTR) Anu <u>Sepp</u>. 2012</p> <p>Rahvalaul ja rahvapillid. Heli Noor 2013. Rahvatants ja rahvarõivad. Heli Noor 2013. Eesti folkloristide server Haldjas</p> <p>Pärimusmuusika mõiste ja kontseptsiooni kujunemine Eestis. Taive Särg, Ants Johanson 2011</p> <p>Eesti rahvapille. Igor Tõnurist, Aleksander Sünter, Tarmo Kivisilla jt. 2008</p> <p>Eesti muusika ajaloo andmebaas kuulamisnäidetega. Eesti muusikalugu. Multimeedia-leksikon. 2004</p> <p>Eesti muusikalugu. Kunstmuusika. Aime Kaarlep, Monika Topman 2007</p> <p>Eesti kirjanduse ajaloo andmebaas Väike Eesti kirjanduslugu. Märt Hennoste</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 12. klassile. Jaak Kangilaski, 2010. Eesti ajalugu, II. Gümnaasiumiõpik. Lauri Vahtre, Mart Laar 2013.</p>	

	<p>Eesti kultuuriloo õppematerjal. Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetuse Õpetajate Selts</p> <p>Pärimusmuusika teabekogu</p> <p>Raadiosaade. Veel üks maailm: vennastekoguduste liikumine Marju Kõivupuu 31.03.2012</p> <p>Äratjad: Arkamisaeg Eestis , 2015</p>	
<p>III KURSUS. Muusika 20. ja 21. sajandil</p>	<p>Kursuse lisamaterjalid</p>	
<p>EUROOPA MUUSIKA 20. SAJANDIL</p> <p>Ajastu kultuurilooline taust ja muusika väljendusvahendid.</p> <p>Massikultuur vs kõrgkultuur. Impressionism (Claude Debussy, Maurice Ravel), ekspressionism (Arnold Schönberg, Alban Berg, Anton Webern), neoklassitsism (Igor Stravinski, Sergei Prokofjev, Dmitri Šostakovitš, Artur Honegger, Carl Orff).</p> <p>Ülevaade 20. sajandi II poole stiilidest ja tendentsidest (minimalism, serialism, uustonaalsus, sonorism, aleatoorika, elektronmuusika, ekletitsism vm; heliloojad John Cage, Pierre Boulez, Steve Reich, Philip Glass, Karlheinz Stockhausen jt)</p>	<p> Taskutark III kursuse teemad loengutena</p> <p>Õpikud</p> <p>Õhtumaade muusikalugu III. Igor Garšnek, 2004. AVITA</p> <p>Õhtumaade muusikalugu III. TV gümnaasiumile. Anu Sepp, Katrin Ruubel, 2004. AVITA</p>	

<p>Õpetaja valikul keskendutakse paarile stiilile ja heliloojale.</p>	<p>Kunstikultuuri ajalugu 12. klassile. Jaak Kangilaski, 2010</p> <p>Maailmakirjandus 2. osa. Õpik keskkoolile. Koost. Jüri Talvet, 2001</p> <p>Maailmakirjanduse õpik gümnaasiumile. 17.-19. sajand. Katrin Kalamees, 2009. AVITA</p>	
<p>EESTI MUUSIKA PEALE II MAAILMASÕDA</p> <p>Muusikaelu Eestis pärast Teist maailmasõda (Gustav Ernesaks, Villem Kapp, Eino Tamberg, Ester Mägi, Raimo Kangro, Arvo Pärt, Urmas Sisask, Jaan Rääts).</p> <p>20. sajandi II poole muusikasuundade peegeldused eesti koori- ja instrumentaalmuusikas (Veljo Tormis, Lepo Sumera).</p> <p>Uued suunad 21. sajandil (Erkki-Sven Tüür, Helena Tulve, Toivo Tulev, Mari Vihmand).</p> <p>Õpetaja valikul keskendutakse paarile stiilile ja heliloojale.</p> <p>DŽÄSSMUUSIKA</p> <p>Džässmuusika kultuurilooline taust ja väljendusvahendid. Džässmuusika Eestis ja mujal maailmas.</p> <p>Muusikanäited õpetaja või õpilaste valikul.</p>	<p> Eesti muusikalugu. Multimeedia-leksikon. 2004</p> <p>Ajaloo raskus: Sõja ja totalitarismi kogemus Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetuse Õpetajate Selts, 2015</p> <p>Keskraamatukogu virtuaalnäitus Eesti jazz ajalooost: Eesti jazz 90, Marie Ingel, Laura Vunk, Tiina Randoja. 2015.</p> <p> Saatesari jazzmuusikast. Džässmuusika ABG. Tiit Kusnets, 2010-2011</p> <p> Jazziraamat. Ragtime´ist tänapäevani. Joachim-Ernst Berendt, 1999</p>	

	<p>Gümnaasiumiõpik. Eesti muusikalugu. Kunstmuusika. Aime Kaarlep, Monika Topman, 2007</p> <p>Kunstikultuuri ajalugu 12. klassile. Jaak Kangilaski, 2010.</p> <p>Artikkel džässmuusikast. Džässi ja rahvamuusika suhetest Eestis 20. sajandi I poolel. Tiit Lauk</p> <p>Raamat. Džäss Eestis 1918-1945. Tiit Lauk, 2010. Kirjastus Argo</p> <p>Jazzharmoonia kursus muusikakoolidele, Heli Reimann http://diatonic.wix.com/harmony</p> <p>Festival Jazzkaar</p>	
<p>ROKK- JA POPMUUSIKA</p> <p>Rokk- ja popmuusika kultuurilooline taust ja väljendusvahendid, areng ja tänapäev, muusikaelu ja muusikatööstuse kaasaegsed suunad. Teemade ja näidete valikul lähtutakse õpilaste huvist.</p>	<p> Kultusinimesed ja meediamull. Tiina Treibold, 2010</p> <p>Gümnaasiumiõpik. Eesti muusikalugu. Kunstmuusika. Aime Kaarlep, Monika Topman, 2007</p> <p> Saatesari popmuusika ajaloost. KÖP.Popmuusika ajalugu. Valter Ojakäär, 1972</p>	

MUUSIKALOO JA MUUSIKA KUULAMISE HINDAMINE

Õpilaste teadmiste kontrolli, hindamise ja tagasiside planeerimist alustatakse juba enne kursuse algust. Soovitav on hindamisplaani koostades lähtuda järgmistest küsimustest: mida hinnata, kuidas hindamist läbi viia, millal hinnata ning miks hinnata. Õpetaja tutvustab õpilastele iga kursuse alguses õppesisu ja õppetegevuste hindamise juhendit. Võimalusel kaasatakse õpilased hindamise ja hindamisjuhendi loomise protsessi.

Muusikaloos hinnatakse

- õpilase teadmisi, mida ta on omandanud kursusel (õppekavast lähtuva õpieesmärgi saavutamist);
- õpilase individuaalset edasijõudmist;
- õpilase osalemist õppeprotsessis.

Hindamist võib läbi viia

- testimisega: valikvastustega test, küsimustik, essee, arutlus jne;
- rühmatööga (ettekanded, loovtööd, plakatkollaaži valmistamine käsitletavast teemast, ajajoone koostamine jne);
- individuaalsete loominguliste ülesannetega (filmiklipi loomine ajaloolisest hoonest - taustaks vastava ajastu muusika; (perekondliku) pärimuse kogumine; lühiuurimus jne);
- muusika kuulamistöödega;
- õpilase enesehindamise abil.

Hindamine võib toimuda

- enne õppeprotsessi algust: õppija teadmiste hindamine ja eelteadmiste väljaselgitamine (suuline või kirjalik tagasiside);
- õppeprotsessi käigus: kujundav e. õppimist toetav hindamine, mis aitab õpilast õpieesmärkide seadmisel ning nende saavutamisel;
- õppeprotsessi lõppedes: õpilase teadmiste hindamine.

Muusikaloos ja muusika kuulamises annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja edusammude kohta ning on aluseks järgmiste õppeesmärkide kujundamisele. Muusikaloos hinnatakse **õpitulemusi** peamiselt numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid võiksid olla mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega (hindamiskriteeriumid kirjalikes testides, eneseanalüüs ja -hindamine, kaaslastele tagasiside andmine rühmatöödes jm).

Et hindamine oleks võimalikult arusaadav ning läbipaistev, on soovituslik koostada **ainekaarte**, milles kajastuvad muusika õpitulemused ja hindamis põhimõtted, ainemaht jne. Ainekaardi olemasolu e-koolis/stuudiumis toetab nii laste kui ka lapsevanemate ühest mõistmist ja arusaama koolis õpetatava/õpitava osas. Ainekaartide kasutamine on abiks ainetevahelise lõimingu planeerimisel erinevate õppeainete õpetajatele.

METOODILISI JUHENDEID

Mari- Mall Feldschmidt, Kersti Türk. „ Õhinapõhine kool“. Kujundava ja sisehindamise käsiraamat. 2013

Maria Jürimäe

Õppimist toetav hindamine kui osa koolikultuurist

<http://hindaminekoolikeskkonnas.weebly.com/otildeppimist-toetav-hindamine-kui-osa-koolikultuurist.html>

Küsimuste konstrueerimine ja testimine:

http://www2.hariduskeskus.ee/opiobjektid/test/ksimuste_konstrueerimine.html

Hindamismudelitest. Tiia Niggulis

<https://opetaja.edu.ee/hindamismudelid/?tegevus=hindamismudelitest>

Ainekaart. Argo Kirss

http://www.ise.ee/telemaatika98/kogumik98/ainekaart_www.htm

ÕPPEKÄIGUD

Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale

Õpilane:

Õppekäigud toetavad kultuuripärandi ja nüüdisaegse kultuuri väärtustamist ning kujundavad vastutustunnet selle hoidmise ja kaitsmise eest.

<ul style="list-style-type: none"> • analüüsib kuulatud muusikat ning muusikaüritusi, kusta on käinud, väljendab oma arvamust, rakendades omandatud teadmisi ja muusikasõnavara; • tutvub muusiku elukutsega ja võimalustega tegelda muusikaga väljaspool kooli. 	<p>Õppetegevuse kavandamisel ja korraldamisel kasutatakse laiendatud õpikeskkonda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • muusikaürituse (kontsert, muusikalavastus) külastamine vähemalt kord kursuse vältel ning sellekohase arvamuse avaldamine suuliselt ja/või kirjalikult muusika oskussõnavara kasutades; kuulatakse nii asjaarmastajaid kui professionaalseid muusikuid, elatakse kaasa kaasõpilaste esinemisele. • õppekäigud muusikaga seotud paikadesse: muusikaõppeasutused, stuudiod, muuseumid, heliloojate majamuuseumid, ringkäigud ja töötod ooperi- ja kontserdimajades, raamatukogudes vm. • Soovituslikud ka erinevaid õppeaineid siduvad õppekäigud
<p>Hindamine</p> <p>Hindamine on eelkõige kujundav – õppimist ja arengut toetav. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet tema individuaalse arengu kohta, arendada eneseanalüüsi oskust, suunata tema enesehinnangu kujunemist ning toetada tema visuaalse/muusikalise väljendusviisi leidmist ja arendamist.</p>	<p>Õppekäigu kokkuvõttev arutelu peaks toimuma võimalikult kiiresti. Arutelu käigus analüüsitakse õppekäigu kordaminekut õppijate poolt antud tagasiside alusel (suuline arutelu, töölehed, tagasiside lehed, retsensioon vm). Analüüs on aluseks järgmiste õppekäikude paremaks korraldamiseks.</p> <p></p> <p>RETSENSIOONI JUHEND Hindamiskriteeriumid retsensioonile. Aive Skuin, 2016</p> <p>Tudengiveeb. Kuidas kirjutada nõuetele vastavat esseed</p> <p>Ajakiri “Muusika” Kontserdiarvustused</p>
<p>UURIMISTÖÖ/PRAKTILINE TÖÖ</p>	<p>Metoodilisi soovitusi ja lisamaterjale</p>

Õpilasuurimuse ja praktilise töö protsessi käigus arendatakse järgmisi oskusi:

- taustinformatsiooni ja andmete kogumine ning analüüsimine;
- teoreetiliste teadmiste praktiline rakendamine;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamine, sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimine ning rakendamine;
- tegevuse ajaline kavandamine ja kavandatu järgimine;
- teadusteksti koostamine (õpilasuurimuse puhul);
- oma tegevuse ja töö analüüsimine;
- töö korrektne vormistamine;
- kokkuvõtte ja resümees koostamine;
- töö kaitsmine.

Praktilise töö **soovituslikud valdkonnad** muusikas:

- loominguline: etenduse lavastamine; kontserdikava ettevalmistamine ja selle esitamine; kirjandus- või kunstiteose, filmi, heliplaadi vm loomine.
- ürituse korraldamine: kontserdi, näituse, konkursi, konverentsi, õppekäigu vm korraldamine.
- õppematerjalide loomine: eksami/olümpiaadi kordamisülesannete kogumiku koostamine; veebipõhise õppekeskkonna loomine; õppevahendite valmistamine (muusika- instrumentid, teemakohased mängud jm).

Praktilise **töö eesmärk** on väärtustada õpilase individuaalseid teadmisi, oskusi ja huve ning luua väljund loominguliseks eneseteostuseks.

Juhendaja ülesandeks on õpilase ideid, soove ja võimeid arvesse võttes aidata tal leida sobiv ning teostatav praktiline töö. Praktilise töö juhendamine eeldab ja võimaldab suuremat individuaalset lähenemist õpilasele. Tööprotsessi käigus on võimalik arvestada õpilaste soovide, huvide ja seniste teadmiste ning kogemustega.

Juhendmaterjal. [Uurimis- ja praktiliste tööde korraldamine gümnaasiumis](#)

[Õpilaste uurimistööst gümnaasiumis](#). Aili Lunter, 2011

[Soovitusi uurimistööde läbiviimiseks](#). Viljar Aro, 2011

[Õpilasuurimistööde juhendamisest ja tüüpviigadest GLOBE'i uurimistööde konkursside põhjal](#). Imbi Henno, Kai Habakukk, 2012

Tudengiveeb. [Kuidas tulemuslikult õppida](#)

Akadeemiake. Õppefilm “Kuidas teha uurimistööd”, 2014

Uurimistöö ja praktilise töö hindamine

Uurimistöö ja praktilise töö eesmärgiks on kujundada õpilastes teaduslik-praktilist ja loomingulist eneseteostuse oskust. Töö käigus arenevad nii oskused (kirjalik ja suuline eneseväljendus, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskus jpt) aga ka võimed (loogiline mõtlemine, analüüsimise ning sünteesimise võimekus jm).

Õpilaste huvi ja teadmisi väärtustades tõuseb neil motivatsioon iseseisvalt ja loominguliselt tegutseda. Märkates ja hinnates positiivseid tulemusi, julgustab õpetaja uute projektide algatamist, tõstab õpilaste enesekindlust ning aitab kaasa ettevõtlikkuse arengule.

Hindamisel lähtutakse kooli õppekavaga sätestatud hindamise korraldusest. Kaitsmisel esitab õpilane nõuetekohaselt vormistatud kirjaliku kokkuvõtte sooritatud praktilisest tööst.

Tööd hinnates arvestatakse:

- töö autori suulist kokkuvõtvat kaitsmist,
- retsensendi arvamust ning juhendaja hinnangut,
- töö teostamisel juhendist kinnipidamist,
- autorikaitse nõuetega arvestamist.